

16.3.2011

LUONNONVARAINNEUVOSTON PÖYTÄKIRJA 3/2011 / 16.3.2011 / PÖYTÄKIRJA

Aika 16.3.2011 klo 11.30-14.00

Paikka Kokoushuone B234, Eduskunta

Osallistujat	Kimmo Tiilikainen	x	Timo Kaunisto	
	Sanna Perkiö		Petri Pihlajaniemi	
	Hannu Hoskonen		Anne Kalmari	
	Pirkko Selin	x	Liisa Rampa	
	Laura Kulkas		Simo Rundgren	
	Pertti Hemmilä		Timo Jaakkola	
	Tuija Nurmi		Pertti Mäki-Hakola	x
	Martti Esala	x	Vesa Ala-Sippola	
	Lauri Kähkönen		Katja Taimela	
	Satu Taiveaho	x	Pauliina Viitamies	
	Pentti Forstén	x	Taina Lackman	
	Tytti Tuppurainen	x	Sirpa Save	
	Pentti Tiusanen	x	Piritta Huttunen	
	Tuuli Kaskinen		Kimmo Jääskeläinen	
	Hans Hällfors		Mikael Jern	
	Simo Korpela		Anna-Kaisa Immonen	
	Pentti Oinonen		Raimo Vistbacka	
	Kirsti Granlund			
	Susanna Kankaanpää	x		
	Ulla Partanen			
	Tommi Tenhola	x		
	Veikko Marttila	x		
	Johanna Niemivuo-Lahti	x		

1 Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Puheenjohtaja Kimmo Tiilikainen avasi kokouksen. Todettiin kokous päätösvaltaiseksi. Asialistan asiakohtaan 7 ollessa käsiteltävänä varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen jatkoi kokouksen puheenjohtajana kokouksen loppuun saakka.

2 Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin sellaisenaan.

3 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Pentti Forstén ja Tytti Tuppurainen. Tytti Tuppuraisen toimissa varapuheenjohtajana, Pirkko Selin toimi pöytäkirjan tarkastajana.

Neuvoston asiat:

- 4 Työsuunnitelman päivittäminen
- Asian käsittely: Ehdotus käsiteltävistä asioista
Työvaliokunnan esitys
- Päätös: Päätettiin, että kevätkauden aikana käsitellään vielä mahdollisuuksien mukaan kolmea teemaa: 1) Biotalous, bioenergian käyttö ja tuhkan hyötykäyttö, 2) satamien maksut ja öljyjen vastaanotto, sekä 3) kaavoitustilanne luonnonvarojen osalta. Lisäksi lausunnot suo- ja turvemaiden strategiasta sekä vieraslajistrategiasta käsitellään kevätkaudella.
- 5 Luonnonvarainneuvoston **kannanotto: Ulkoilman pienhiukkasten aiheuttamat terveyshiukkaset**
- Asian käsittely: Sihteeristön esitys kannanotoksi
Työvaliokunnan esitys
- Päätös: Päätettiin hyväksyä kannanotto pienin muutoksin ja täsmennyksin.
- 6 Luonnonvarainneuvoston **kannanotto Itämeren dioksiiniongelmasta ja kalastuksesta**
- Asian käsittely: Sihteeristön esitys kannanotoksi
Työvaliokunnan esitys
- Päätös: Päätettiin hyväksyä kannanotto pienin muutoksin ja täsmennyksin. Lisäksi päätettiin valmistella asiaan liittyvä luonnonvarainneuvoston tiedote.

7 Asiantuntijakuulemiset

EU:n ympäristötilinpäätösasetus ja luonnonvaratilinpito

Kehittämispäällikkö Leo Koltola, Tilastokeskus

Leo Koltola esitteli neuvostolle yleisesti uusiutuvia luonnonvaroja koskevaa ympäristötilinpitoa sekä tähän liittyvää EU:n ympäristötilinpäätösasetusta. Koltola toi esityksessään esille erityisesti mm. ympäristötilinpidon lähistoriaa Suomessa, YK:n ympäristötilinpidon (SEEA), ympäristötilinpidon ominaisuuksia, YK:n ympäristötilinpidon kehitysvaiheita, sekä ympäristötilinpidon rakennetta. Koltola nosti esille myös EU:n ympäristötilinpitoasetuksen sisällön sekä kansalliset tilinpitoelementit ympäristö- ja luonnonvarat -aihealueella. Koltola esitteli myös muita tilastotuotteita, kuten ympäristötilasto -vuosikirjan sekä internet -pohjaiseksi tulevat vuonna 2011 valmistuvat ympäristötilinpidon teemasivut.

Keskustelu

Yleisessä keskustelussa esille nousivat erityisesti mm. Vahti -tietokannan uudistamistoiveet, ekosysteemipalveluiden mukaan ottaminen luonnonvaratilinpitoon, Tilastokeskuksen ja VNK:n yhteistyö bruttokansantuotteeseen ja kehitykseen liittyvien mittareiden kehittämisessä, ympäristön kuormitus-tilinpidon luominen ja kuormituksen mittaamisen mahdollisuudet sekä luonnonvaratilinpidon mahdolliset kytkennät meneillään olevaan kansainväliseen TEEB (The Economics of Ecosystems and Biodiversity) -hankkeeseen.

Geologisten luonnonvarojen tilinpito

Ohjelmajohtaja Hannu Idman, Geologinen tutkimuskeskus

Hannu Idman esitteli neuvostolle yleisesti luonnonvaratilipitoon liittyvää geologisten luonnonvarojen tilinpitoa. Esityksessään Idman toi esille erityisesti mm. nykyiset geologiset luonnonvarat, näkökulman, että Suomi on luonnonvaroiltaan rikas maa - myös geologisesti, Suomen sijoittumisen Fennoskandian kallioperäalueelle sekä tärkeitä merkkipaaluja geologisten luonnonvarojen tilinpidon näkökulmasta (EU:n raaka-ainealoite 2007, kansallinen luonnonvarastrategia 2009, biotalousstrategia ja mineraalistrategia 2010, valtioneuvoston luonnonvaraselonteko 2010). Idman toi esille myös geologisten luonnonvarojen tilinpitoon liittyen tarkastelupääpainon, luonnonvarakohtaiset erityispiirteet, sekä mm. geologisen tilinpidon kytkemisen ympäristötilinpitoon.

Keskustelu

Yleisessä keskustelussa esille nousivat erityisesti mm. maalämmön mukanaolo tilinpidossa, turpeen kasvihuonekaasupäästöt, Lapissa sijaitsevat malmivaraukset ja -valtaukset, EU:n omavaraisuus mineraalien ja metallien käytössä, "Green mining" eli nk. ekologinen kaivuu, geologisesti aktiiviset alueet ja geologisten luonnonvarojen synty, kansainväliset yhtiöt ja vaikutusmahdollisuudet Suomessa luonnonvarojen käytössä, sekä geologisiin luonnonvaroihin liittyvät jätemäärät. Lisäksi esillä olivat mm. geologisiin luonnonvaroihin liittyvät kansatalousvaikutukset, jalostusasteen nosto sekä hyötykäyttökettujen kehittäminen jätteisiin tai sivutuotteisiin liittyen.

Maaperän hiilitase

Johtava tutkija Jari Liski, Suomen ympäristökeskus

Jari Liski esitteli neuvostolle yleisesti maaperän hiilitasetta, erityisesti sen merkitystä maapallolla ja Suomessa sekä mitä erityiskysymyksiä hiilitaseeseen liittyy. Esityksessään Liski nosti esille hiilenkierron maapallolla, Suomen metsien hiilivarastot ja hiilivirrat 1990-luvulla, Suomen kasvihuonekaasupäästöt ja hiilinielut 1990-2009, maaperän hiilinielut ja -lähteet Suomessa 1990-2009, Suomen metsien maaperän ja puuston hiilivarastojen muutokset 1923-2002 sekä metsien maaperän hiilivaraston muutosten aiheuttajat Suomessa. Lisäksi Liski toi esityksessään esille energiapuun korjuun vaikutuksen Suomen metsien hiilitalouteen, energiapuun korjuun vaikutuksen Suomen metsien hiilinieluun 2005-2025, Suomen ilmaston muuttumisen (lämpötilan ja sademäärän osalta), maaperän hiiliositteiden herkkyyden ilmaston lämpenemiselle, maaperän hiilitaseen raportointia sekä johtopäätöksiä maaperän hiilivaroista sekä yhteenvetoa maaperän hiilitaseesta.

Keskustelu

Yleisessä keskustelussa esille nousivat erityisesti mm. uusiutuvan energian tavoitteen 2020 laskelmat ja laskutapa (mm. ainespuun ja energiapuun osuudet), päästöt ja nielut sekä hiilinielujen laskenta, maaperän hiilimäärät ja niiden huomioon ottaminen laskennassa, maaperän hiilivarastojen ja nielujen tutkimustarve sekä hiilitasetutkimusten laajentaminen ministeriöyhteistyön kautta.

Luonnon monimuotoisuus - Tavoitteet ja mahdollisuudet kohti vuotta 2020

Akatemiaprofessori Ilkka Hanski, Helsingin yliopisto

Ilkka Hanski esitteli neuvostolle yleisesti luonnon monimuotoisuuteen liittyviä näkökulmia. Hanski nosti esille mm. syitä vuoden 2010 luonnon monimuotoisuustavoitteen saavuttamisen epäonnistumisesta, Suomen lajien uhanalaisuusselvityksen 2010, monimuotoisuuden häviämisen keskeiset syyt, keinoja monimuotoisuuden häviämisen pysäyttämiseksi, Nagoyan suojelutavoitteita vuoteen 2020, suojeluprioriteettialueita Etelä-Suomen alueella, nk. monikäyttöalueiden laskentatapa sekä sukupuuttokynnysnäkökulman.

Keskustelu

Yleisessä keskustelussa esille nousivat erityisesti mm. monimuotoisuuden säilymisen kannalta Suomen itärajan takana olevan vyöhykkeen merkitys, yksityinen maanomistus Suomessa ja mahdolliset maanhankinnat suojelutarkoituksessa valtiolle, monimuotoisuusnäkökulmat metsänhoidossa ja erilaiset metsien käyttömuodot, suoluonnon köyhtyminen ja ilmastonmuutoksen lisävaikutukset, kansantalousvaikutusten ja yhteiskunnallisten arvojen tunnistamisen tärkeys mm. soiden sekä kaikkien päätösten osalta sekä luonnonvaratilinpito ja kasvihuonekaasupäästöjen inventaarion rooli siinä.

Päätös

Päätettiin lopuksi, että jäsenistölle lähetetään ehdotus sähköpostitse siitä, laaditaanko asiantuntija-kuulemisten pohjalta luonnonvarainneuvoston kannanottoja.

8 Katsaus - ajankohtaisia asioita

- Tuotiin esille toivomus, että luonnonvarainneuvoston seminaari kansainvälisen luonnonvarapaneelin toiminnasta järjestettäisiin myöhemmin.
- Muita ajankohtaisia asioita ei tuotu esille.

9 Ilmoitusasiat

Ilmoitusasioita ei ollut.

10 Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

11 Kokouksen päättäminen

Varapuheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.05.

Puheenjohtaja

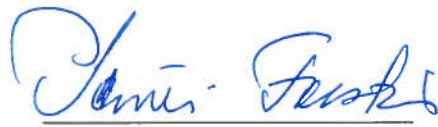
Kimmo Tiilikainen

Pääsihteeri

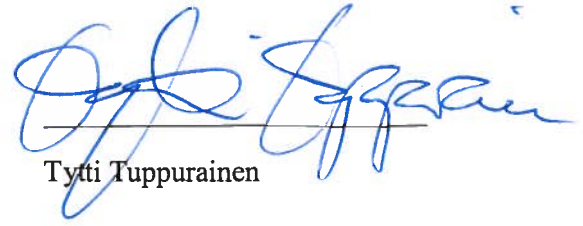

Veikko Marttila

Pöytäkirjan tarkastajat:

Pentti Forstén

Tytti Tuppurainen

Pirkko Selin

(pöytäkirjan tarkastaja Tytti Tuppuraisen toimiessa puheenjohtajana)